

Файфура Василь,

к.е.н., доцент,

доцент кафедри екології та охорони здоров'я,

Хохолік Зоряна

студентка,

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕДУР ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Закон «Про оцінку впливу на довкілля (ОВД)» є частиною європейського законодавства, яке Україна зобов'язалася виконувати під час підписання Угоди про Асоціацію з ЄС. Згідно з Директивою 2011/92/ЄС оцінка впливу на довкілля повинна визначати, описувати та оцінювати прямий та непрямий вплив проєкту на безпечність життєдіяльності людей та їхнє здоров'я, природні території та об'єкти, навколишнє природне середовище та його елементи, історичні пам'ятки та інші матеріальні об'єкти, культурну спадщину тощо [1].

У зв'язку з введенням воєнного стану внаслідок агресії росії, Уряд України запровадив деякі зміни, зокрема, і до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля. За чинним законодавством, процедура повинна тривати не менше 120 днів (коли за звичайних умов триває не менше шести місяців). Часто буває так, що процес потребує цілого року досліджень перед початком його завантаження в Єдиний реєстр з ОВД.

В умовах війни такі довготривалі очікування є неприпустимими і потребують змін. Такий порядок дій, в першу чергу, не сприяє економічному розвитку держави. Проте, виникли і інші нюанси, які можуть стати причиною для скасування всіх ОВД, виданих під час воєнного стану.

Важливим елементом усієї процедури оцінки впливу на довкілля є публічність, проте в умовах війни з метою безпеки закрили доступ громадськості до Єдиного реєстру з ОВД. За законом всі етапи процедури мусять інформувати громадськість як через реєстр, так і через друковані ЗМІ. Без доступу до реєстру критерій публічності не дотримано, що є підставою для скасування висновку з ОВД. Таким чином, висновки ОВД, видані під час війни, можуть скасувати з формальних причин.

Про необхідність змін в процедуру оцінки впливу на довкілля ОВД багато говорили ще до війни, але зараз це питання стало нагальним, адже реалізувати деякі норми законодавства про ОВД компанії фізично не мають можливості через воєнні дії, а будь-які відхилення від чинних правил можуть стати підставою для визнання висновку з ОВД, отриманому під час військового стану, не дійсним.

26 серпня Міндовкілля оприлюднило довгоочікуваний законопроект про зміни до процедури ОВД. Проте, кардинальних змін він не містить. Позитивним є скорочення термінів проходження ОВД на етапах збору зауважень та пропозицій в рамках громадського обговорення та видачі висновків. Це дозволить скоротити тривалість процедури щонайменше на 18 робочих днів. Також пропонують скасувати умову про розміщення повідомлення про планову діяльність та оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД у друкованих ЗМІ [2].

Навіть попри незначні позитивні зміни, загалом у бізнесу та громадських організацій досі є багато зауважень до процедури ОВД. Якщо взяти до уваги ще й можливий корупційний фактор, то зразковий європейський інструмент турботи про довкілля фактично перетвориться на ще один важіль тиску на бізнес.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>

2. Повідомлення про оприлюднення проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»» URL: <https://mepr.gov.ua/news/39614.html>